

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4368/24
5.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Ивана Кесар, адвокат из Београда, Небојшина улица број 32-а, против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Дарко Петричевић, адвокат из Београда, Улица Петра Лековића број 34/14, ради утврђења, одлучујући по жалби тужиље, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 4437/15 од 13.10.2023. године, исправљене решењем истог суда П 4437/15 од 21.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 4437/15 од 13.10.2023. године, исправљена решењем истог суда П 4437/15 од 21.05.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље АА из ... којим је тражила да се утврди да је оставилац пок.ВВ, бивши из ..., уговором о поклону закљученим и овереним пред Трећим општинским судом у Београду Ов.бр.2301/04 дана 09.06.2004. године између пок.ВВ, као поклонодавца и ББ, као поклонопримца, повредио нужни део тужиље АА из ..., у реалном облику од 1/6 идеалних делова од 4/6 идеалних делова породичне стамбене зграде у ул.... у ... – ..., све на катастарској парцели бр... КО .... Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у коме је тражила да се врши редукција уговора о поклону који је закључен између пок.ВВ, као поклонодавца и ББ, као поклонопримца, оверен пред

Трећим општинским судом у Београду Ов.бр.2301/04 дана 09.06.2004. године, тако што би суд утврдио да је тужила АА сувласник на 1/6 идеалних делова од 4/6 идеалних делова породичне стамбене зграде у ул.,, у ,, све на кат.парц.бр., КО ,, по основу права на нужни део, као стварног права, иза смрти свог покојног оца ВВ, бившег из ,, , што је тужени ББ из ... дужан трпети и дозволити тужиљи да ово својство упише у јавне књиге и то код Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности Звездара КО ... Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 327.125,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, па до коначне исплате .

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавила тужила, побијајући је из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Тужени је благовремено одговорио на жалбу.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе чл.386 Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – др.закон), Апелациони суд је нашао да је жалба тужиље неоснована.

У спроведеном поступку нису почињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене одредбом чл. 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана пресуда морала укинути. Супротно наводима у жалби, није почињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, а пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

У току првостепеног поступка утврђено је да је сада пок.ВВ, отац парничних странака, преминуо дана 16.08.2008. године, те да је од сродника који полажу право на наслеђивање, односно законских наследника оставио супругу, ћерку - тужилу и сина - туженог. Као неспорно међу странкама констатовано је да је уговором о поклону, овереним пред Трећим општинским судом у Београду Ов.бр.2301/04 од 09.06.2004. године, сада пок.отац парничних странака ВВ у својству поклонодавца, пренео удео у праву својине на породичној стамбеној згради у Улици ... у ... на кат.парц... КО ..., у уделу од 4/6 идеалних делова, на овде туженог у својству поклонопримца ББ, као и да су сада пок.родитељи странака ВВ и ГГ, дана 23.02.1999. године дали изјаву да су сагласни да њихова ћерка, овде тужила, може да користи део њиховог дворишта до куће, који је заузет градњом, да је градња уз њихову сагласност, али без њиховог финансирања. Решењем Трећег општинског суда у Београду О 2278/08 од 03.09.2009. године прекинут је оставински поступак иза пок.ВВ, преминулог дана 16.08.2008. године и наследна учесница АА, ћерка оставиоца, упућена да покрене парнични поступак против овде туженог, ради доказивања да је уговором о поклону, којег је оставилац закључио са овде туженим, као поклонопримцем, повређен њен нужни наследни део. На основу налаза и мишљења судског вештака за област геодезије и грађевинске струке утврђено је да стамбени објекат на коме је удео у праву својине од 4/6 био предмет уговора о поклону, евидентиран под бројем 1 према скици премера са укњиженом бруто површином од 138 м2, а да је дограђени стамбени објекат који није укњижен, а на скици премера евидентиран под бројем 2 у власништву тужене, бруто

површине од 48 м², саграђен без доказа о власништву, димензија 8,75 м x 5,49 м², те да постоји и дограђени помоћни објект шупа која није укњижена, а на скици премера евидентирана под бројем 3, бруто површине 67 м², саграђен без доказа о власништву димензија 7,76 м x 9 м, као и да постоји слободни део катастарске парцеле који није под објектом, а који користи овде тужени и износи 86,5 м². Вредност парцеле у целости на којој се налазе наведене непокретности (кат.парц... КО ...) површине 5 ари и 39 м² је процењена на вредност од 30.000 евра (3.559.605,00 динара) или 55 евра по м², док је укупна вредност поклона у тренутку смрти оставиоца вредела по мишљењу вештака 73.304 евра, односно 8.697.776,16 динара.

Остарилац, у односу на чију заоставштину се утврђује повреда нужног дела, отац парничних странака преминуо је 16.08.2008. године. Тужба у овој правној ствари поднета је дана 30.10.2009. године, након што је тужила била упућена решењем оставинског суда на покретање парнице. У току овог поступка правноснажно је одлучено одбијањем основног тужбеног захтева за утврђење повреде нужног дела тужиле, као и да се врши редукација уговора о поклону, закључен између пок.ВВ, као поклонодавца и ББ, као поклонопримца, оверен пред Трећим општинским судом у Београду Ов.бр.2301/04 од 09.06.2004. године по основу права на нужни део, као облигационог права, са захтевом да се обавезе тужени ББ да тужилци на име новчане противвредности њеног нужног наследног дела исплати износ од 966.419,51 динара са каматом по Закону о затезној камати почев од 08.10.2018. године до исплате, тако што је Пресудом овог суда Гж 975/22 преиначена пресуда Првог основног суда у Београду П 4437/15 од 12.11.2019. године.

Како првостепени суд пресудом П 4437/15 од 12.11.2019. године није одлучивао о евентуалном тужбеном захтеву (постављеном у поднеску од 20.09.2019.године), којим је тужила тражила да се врши редукација уговора о поклону који је закључен између пок.ВВ, као поклонодавца и ББ, као поклонопримца, оверен пред Трећим општинским судом у Београду Ов.бр.2301/04 дана 09.06.2004. године, тако што би суд утврдио да је тужила сувласник на 1/6 идеалних делова од 4/6 идеалних делова породичне стамбене зграде у Улици ... у ..., све на кат.парц... КО ..., по основу права на нужни део, као стварног права, иза смрти свог пок.оца ВВ, бившег из ..., што би тужени био дужан да трпи и дозволи тужилци да ово своје право упише у јавне књиге и то код РГЗ-Службе за катастар непокретности Звездара КО ..., при чему би ова пресуда послужила као основ за укњижбу када се за то стекну услови, предмет је враћен првостепеном суду на даљи поступак ради одлучивања и о овом захтеву у допуни поступка.

Поступајући у складу са наведеним, првостепени суд је донео (допунску) ожалбену пресуду којом је одлучио у погледу тужбеног захтева постављеног као евентуалног.

Одлучујући о постављеном захтеву за утврђење повреде нужног наследног дела као стварноправног захтева и редукације поклона којег је оставилац закључио са туженим, првостепени суд је нашао да је и овај захтев пред судом истакнут после истека рока од 3 године предвиђеног одредбом чл.58 став 2 Закона о наслеђивању од оставиоцеве смрти, чијим протеком је тужила изгубила право на тужбу, имајући у виду да је оставилац преминуо 16.08.2008. године а да је евентуални захтев истакнут

поднеском од 20.09.2019. године (више од 11 година након смрти оставиоца) те сходно томе није било могуће пружити правну заштиту нужном наследнику оставиоца у овом парничном поступку, ни по основу постављеног стварноправног захтева, јер је по протеклу законом предвиђеног рока тужиља изгубила то право.

На правилно утврђено чињенично стање које је у погледу битних околности неспорно међу парничним странкама, првостепени суд је правилно оценио да тужиља не ужива правну заштиту по основу захтева за редукацију поклона и повреду нужног наследног дела као стварноправног захтева, зато што је поднет после рока предвиђеног одредбом чл. 58 став 2 ЗОН.

Неосновано се наводима жалбе указује да је првостепени суд, доносећи ожалбену пресуду, поступао по истакнутом захтеву из тужбе од 30.10.2009. године, односно по поднеску тужиље од 07.02.2011. године, а ово стога што из списка предмета јасно проистиче да је тужиља прво поднеском од 21.02.2017. године, поставила захтев којим је определила правну природу нужног дела, као облигационо-правну, а на записнику од 13.10.2017. године определила и висину новчаног износа који потражује, а по ком захтеву је суд дозволио преиначење тужбе решењем од 14.12.2017. године донетим на записнику о главној расправи, те је на тај начин предмет овог спора, уместо првобитно постављеног стварноправног захтева за који се сматра да је повучен, односно да не постоји, истакнут захтев за редукацију поклона и захтев за утврђење повреде права, као облигационо-правни захтев. Потом је тужиља тек поднеском од 20.09.2019. године тужиља истакла и као евентуални стварноправни захтев за утврђење повреде нужног дела и редукације поклона, на који се тужени упустио у расправљање, а што за последицу има да је такав захтев поднет по протеклу рока од 3 године од смрти оставиоца, како то правилно првостепени суд констатује и да због тога не ужива правну заштиту.

Без утицаја на правилност првостепене пресуде су наводи садржани у жалби тужиље у којима се указује да је првостепени суд побијану пресуду, након пријема другостепене пресуде Гж 975/22 од 16.03.2022. године, донео без расправе, јер се у погледу донете пресуде имају применити одредбе о доношењу допунске пресуде из чл.356 и 357 ЗПП-а и то одредба чл.357 став 2 ЗПП-а којом је предвиђено да се допунска пресуда може донети и без поновног отварања главне расправе, ако пресуду доноси исто веће, а захтев у погледу кога се тражи допуна је довољно расправљен.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Имајући у виду наведено, применом одредбе члана 390 ЗПП-а, одлучено је као у ставу првом изреке, а потврђена је и одлука о трошковима поступка применом члана 401 тачка 2 ЗПП-а, имајући у виду да су туженом досуђени трошкови правилном применом одредбе чл.153, 154 и 163 ЗПП-а, као и Таксене тарифе важеће у тренутку настанка таксене обавезе.

Како тужиља није успела у поступку по изјављеном правном леку, а трошак на

име предузимања парничне радње одговора на жалбу не представља нужни издатак одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде на основу одредбе чл.165 у вези са одредбом чл.153 и 154 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић